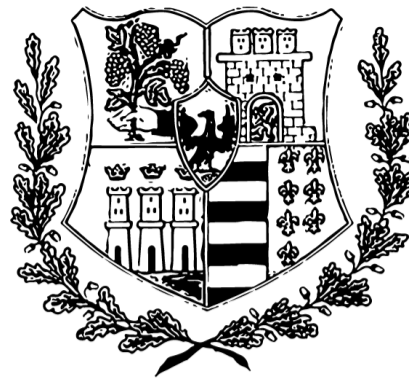

XIV. ÉVFOLYAM
04. SZÁM
2020. ÁPRILIS
MEGJELENIK
HAVONTA

Nagy-Küküllő

„Nyelvében él a nemzet.” - Gróf Széchenyi István

KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS HAVILAP – INGYENES, MERT MEGFIZETHETETLEN

30 éves a Medgyesi MADISZ!

Március 30-án alapításának 30 éves évfordulóját ünnepelte a Medgyesi MADISZ. Bár a tervezett ünnepség kényszerű okokból későbbre halasztódott, ennek alkalmából beszélgettem el a szervezet elnökével, mentorommal, Balázs Botonddal.

Mi a legelső emléked a MADISZ-roll?

Őszintén szólva nem könnyű visszaemlékezni. Élénken élnek bennem jelentek a 2000-es évek körüli időszakról. Akkoriban még nem fogtam fel, hogy mi is a MADISZ pontosan, azt viszont tudtam, hogy általa elindult valami mozgolódás a közösségben. Aztán később, 2002. és 2006. között nevében már ismerőseim és osztálytársaim szervekedtek a Millennium-Házban, a székházban, a magyar házban, ki, hogy ismeri.

Tartod a kapcsolatot régi tagokkal?

A „rég” tagok, elnökök közül nagyon sokat van szerencsém ismerni. Sokukról csak utólag derült ki számomra, hogy „madiszoztak” annak idején és rendezvényeink, báljaink, fesztiváljaink alatt szoktunk találkozni és feleleveníteni a régi emlékeket.

2008-ban élesztettétek fel újra a szervezetet. Hogyan emlékszel vissza azokra az időkre?

2008-ra már mintegy két éve „leállt” az ifjúsági élet Medgyesen, nagyrészt amiatt, mert az aktív tagok jelentős része tanulmányai miatt elköltözött más városba. Ekkor én másod-harmadéves egyetemista voltam. A Medgyesen maradókkal, illetve több volt osztálytársammal közösen szeretnénk újraéleszteni a szervezetet és ismét feléleszteni a helyi fiatalságot. Ekkor választottak meg a Medgyesi MADISZ elnökének. Orosz Csabától vettem át a szervezetet, aki rengeteget mesélt a lehetőségeinkről és támogatta kezdeti törekvéseinket.

2009-ben sikerült bővítenünk önkénteseink számát, hisz addig csak maréknyian voltunk, akik bejártak, találkoztak, beszélgettek, terveztek. Sikerült diákokat is bevonnunk, akik a megmaradt számítógépek felújításában segítettek nekünk. Meghatározó pillanat volt ez a MADISZ életében, ugyanis az ifjúság összekovácsolásában furcsa mód épp a számítógépes játékok lettek az alappillérek. Az akkoriban szervezett PC partinak elvülhetetlen érdeme volt a MADISZ felélesztésében. Amikor azt láttuk, hogy erős közösség szerveződött, elkezdünk kisebb rendezvényeket, megemlékezéseket tartani, melyeken fiataljainkra, mint aktív közreműködőkre számítottunk. Ebben az időben egy kisebb felújításon is átesett székházunk, melyből mi is igyekeztünk kivenni a részünket és berendeztünk két irodát magunknak. Az első képzésünket is ekkor szerveztük a MAKOSZ segítségével. Ez óriási lökést adott nekünk, és eredményeképp újraindult a Medgyesi Magyar Diáktanács is. 2009-2010 környékétől aztán elkezdtek bejárni hozzánk minden nap, függetlenül attól, hogy szerveztünk-e nekik valamit, vagy sem.

folytatás a 3. oldalon...

Elhalasztódik a Vándorcsizma Néptáncfesztivál

Ahogy az várható volt, a koronavírus okozta óvintézkedések sajnos ellehetetlenítik a megye elsőszámú egynapos kulturális fesztiváljának a júniusi megszervezését. Elsődleges mindannyiunk egészsége, és az kockázat nagysága, valamint a rendezvényünk több ezres látogatottsága miatt úgy véljük a jelenlegi feltételek mellett nem lehet azt egyszerre méltóképpen és biztonságosan megrendezni. Tisztában vagyunk az esemény fontosságával a helyi magyarság számára, azonban a körülményeket figyelembe véve kénytelenek voltunk meghozni ezt a fájó döntést. Őszintén bízunk benne, hogy még az idei évben kárpótolni tudjuk majd a nagykorba lépő rendezvényünk iránt érdeklődőket. A megértesítését mindenkinek előre köszönjük és jó egészséget kívánunk!

a Vándorcsizma Néptáncfesztivál szervezői

2. oldal
RMDSZ hírek
3. oldal
30 éves a Medgyesi MADISZ!
4. oldal
Gyakorolt lépések
5. oldal
Magyarország királyai: Luxemburgi Zsigmond
6. oldal
10 tipp diákoknak
7. oldal
Hirdetések
8. oldal
A távolságtartás ereje

A lap megjelenését támogatja:

CONSILIUL JUDEȚEAN

SIBIU

C.I.Brătianu út 32 szám
Millennium-Ház
551003 Medgyes
Szeben megye
Tel/fax:0269 832 657
www.medgyes.ro

RMDSZ hírek

A gazdaságot támogató intézkedések mellett szavazott az RMDSZ

Döntőházként szavazta meg a parlament azt a sürgősségi kormányrendeletet, amely azokat a vállalkozásokat támogatja, akik időben befizetik a jövedelemadójukat az államnak.

A sürgősségi kormányrendeletet elfogadó törvény parlamenti vitáján az RMDSZ frakcióvezetője Benedek Zakariás ismertette a Szövetség álláspontját. Atörvényt megalkotó elmondta, hogy az RMDSZ már márci-

usban eljuttatott egy gazdasági intézkedéscsomag-javaslatot a kormányban járványidőben súlyosan érintett cégek támogatása érdekében, azonban erről a javaslatról nem sikerült érdemben beszélni a kormánnyal.

A ma elfogadott törvény szerint 10 százalékos kedvezményben részesülnek azok a vállalkozások, amelyek időben fizetik be az államnak a jövedelemadójukat.

Az RMDSZ megszavazta ezt a törvényt.

Minden halasztást igénylő hitelező mentesül a kamatos kamat befizetése alól

RMDSZ-javaslatra úgy módosította a parlament a sürgősségi kormányrendeletet elfogadó jogszabályt, hogy senkinek se kelljen kamatos kamatot fizetnie a sürgősségi állapot alatt elhalasztott hitelekre.

A sürgősségi kormányrendelet számos hátrányos előírást tartalmazott, amelyeket a parlament kijavított. Így sikerült eltörölni azt az előírást, amely értelmében kamatos kamat befizetésére kötelezték volna a halasztást kérő személyeket

arra az időszakra, amelyre halasztás igényelt.

Benedek Zakariás, az RMDSZ képviselőházi frakcióvezetője elmondta, hogy a Szövetség törvényhozói mind a szenátusban, mind pedig a képviselőházban azt az elvet tartották szem előtt, hogy a járványidő-

szakban az államnak az állampolgárok érdekei szerint kell cselekednie, nem pedig a bankok profitját védeni:

„tekintettel a járványügyi helyzet okozta gazdasági válságra és a nem ismert következményekre, meggyőződésem, hogy a kormány sürgősségi rendelete nem segíti azokat a jóhiszemű állampolgárokat, akik törlesztőrészletük halasztását kérték, hiszen a halasztási időre a bank kamatot számolt a be nem fizetett összegekre. Amennyiben egy hiteles a befizetési időszak elején van, a törlesztőrészletének 80-90 százaléka kamatból áll, így gyakorlatilag a halasztási periódusra is felszámolja a bank a kamatot, amit majd utólag a törlesztőrészlet megemelésével fizettetne vissza a hitelezővel a bank. Az RMDSZ megakadályozta ezt: a bankok nem számolhatnak kamatos kamatot az elhalasztott befizetésekre.”

Az RMDSZ módosító javaslatát minden politikai párt megszavazta, így bekerült a sürgősségi kormányrendeletet törvénybe emelő jogszabályba. A törvény az államelnöki kihirdetést

követően lép érvénybe.

A teherszállítás és az építőipar megsegítésére iktatott törvénytervezetet az RMDSZ

Két fontos iparág - a teherszállítás és az építőipar megsegítésére dolgozott ki törvénytervezetet az RMDSZ. Ezzel segítenék azokat a vállalkozásokat, amelyek a szükségállapot idején is folytatják tevékenységüket. Benedek Zakariás, az RMDSZ frakcióvezetője kifejtette, a Szövetség szerint el kell törölni az út- és hídadókat a 2,4 tonnánál nagyobb méretű teherszállító autók esetében. „Olyan intézkedésekre van szükség, amelyek segítik a teherszállítást, hiszen különösen ebben az időben nagyon fontos munkát látnak el. Így azáltal, hogy nem kell út- és hídadót fizetniük egy nagy terhet veszünk le a vállalkozásokról” – fogalmazott Benedek Zakariás, az RMDSZ frakcióvezetője.

A törvénytervezet építőipart támogató előírásáról elmondta: „a 2008-as válság tanulsága az volt, hogy az állami beruházásokat elhanyagolta az akkori kormány.

Azért, hogy ezt elkerüljük, az RMDSZ törvénytervezete egy rész megoldást jelentene: azt szorgalmazzuk, hogy azokban az esetekben, ha egy önkormányzat, vagy más állami intézmény nem tudja fizetni a már elkezdett beruházásokat, akkor az Állami Kincstár kamatmentesen biztosítson kölcsönt az adott munkálatokra. Ezt követően az önkormányzatnak 15 nap állna a rendelkezésére, hogy kifizesse a számlát.”

A képviselőházi frakcióvezetője hozzátette, erre az intézkedésre azért van szükség, mert jelenleg a kormány egyik kormányrendeletében sem támogatja hatékonyan ezt a két fontos iparágat.

Benedek Zakariás, az RMDSZ képviselőházi frakcióvezetője elmondta, a Szövetség azt kérte, hogy a parlament sürgősségi eljárásban tárgyalja az április 9-én iktatott törvénytervezetet. A törvénytervezet kidolgozásában a frakcióvezető mellett Bende Sándor és Kulcsár-Terza József RMDSZ-képviselők vettek részt.

forrás: rmdsz.ro

folytatás az 1. oldalról..

Milyen kihívásokkal kellett szembenéznetek?

Az egyik legnagyobb gondot a kezdetkor a fiatalok toborzása jelentette. Ez részben a 2-3 év kihagyásnak tudhattuk be. Majdnem teljesen kiesett a köztudatból a Medgyesi MADISZ fogalma, legalábbis az újabb generáció körében. Ezt a helyzetet súlyosbította az általános nemtörődömség, a kényelem, az asszimiláció, a szórványlét, melyekkel szembe nem könnyű felvenni a harcot. Ezek mellett természetesen komoly akadályt jelentett az anyagi források hiánya.

Mára rengeteget fejlődtek és sok mindenben benne van a kezetek.

Valóban, azóta nagyon sokat fejlődünk, úgy mi egyénileg, ahogy maga a szervezet is, de nem csak fejlődünk, hanem változtunk, felnőtünk. Ha csak magamból indulok ki, 2008-ban mindössze 21 éves voltam, most pedig 32. Rengeteg tapasztalatot szereztünk, melyet semmilyen iskola, vagy képzés nem képes biztosítani. Az első éveinkben nagyon boldogok voltunk az 500 vagy 1000 lejes támogatásoknak, majd lassan-lassan megtanultuk miként lehet a szükséges forrásokat biztosítani, miként tudjuk a projektjeink színvonalát emelni. Tavaly sikerült első Európai Uniósi forrásból szervezett projektünket megszerveznünk, ami óriási lépés. A legbüszkébb arra vagyok, hogy befolyásolni tudtam a fiatalok életét, még, ha csak kis mértékben is.

Pontosan milyen befolyásra gondolsz?

A MADISZ révén szabadidőjüket nem román társaságban töltötték, illetve töltik, hanem a szervezetünk az életük egy bizonyos pontján, a líceumi évek alatt aktívan jelen van. Általunk közelebb kerülnek a magyar közösséghez és a magyar kultúrához. Rajtuk keresztül hozzájárulunk a közös nyelvünk és identitásunk megerősítéséhez és továbbviteléhez.

Ugyanakkor általánosan büszke vagyok arra, hogy a medgyesi és Szeben megyei magyaroknak programokat tudunk biztosítani, melyek a mindennapjaikban a magyarságuk megélését segítik elő. Gondolok itt a Szeben Megyei Magyar Napokra, a Vándorcizma Néptáncfesztiválra, a táborainkra, képzéseink megszervezésére és mindarra a segítségnyújtásra, amiről csak kevesen tudnak, de a helyieket támogatják egyénekként vagy családként.

Őszintén bízom benne, hogy nem csak Medgyesen vagy Szeben megyében sikerült másokat tenni akarásra készítenünk, hisz az egyik legkisebb szórványközösségeként is úgy gondolom, egy igen aktív szervezetnek minősülünk Erdély szinten. Azt gondolom, hogy pozitív példaként tudunk szolgálni. Ezt mutatja az is, hogy ránk vonatkoztatva egyre többet hallom olyanok szájából is, akikre felnézek a „ha ők megtudták csinálni, mi is megtudjuk csinálni” érvet.

Mi az, amire a legbüszkébb vagy, amit vezetéseddel sikerült elérni?

Nagyon nehéz választani, de talán a 10 éves Úszótáborunk és a Hosszabbított Program megalkotása és fenntartása áll legközelebb a szívemhez.

Egy mondatban, hogy mutatnád be magatokat valakinek, aki még sosem hallott a MADISZ-ról?

Mielőtt megtenném mindenképpen megkérdezném, hogy „Hol

éltél eddig?”. Viccet félretéve, azok vagyunk, akik Medgyesen és Szeben megyében elsősorban a fiataloknak, de a teljes magyar közösségnek a kulturális, szabadidős és közösségi igényeit igyekeznek biztosítani. Projektet, rendezvényeket szervezünk, melyekkel a mindennapi életben segítjük az embereket és erősítjük meg bennük magyarságtudatukat.

Milyennek látod a kapcsolatot más szervezetekkel, illetve az egyházakkal?

Jónak találom, de persze mindig lehetne még jobb. A kapcsolatépítés időigényes folyamat, amelybe sok energiát és figyelmet kell fektetni, azonban ez kötelességünk is. Komoly szándékom, hogy egy helyi, illetve egy megyei non formális fórumot hozunk létre, amelyben minden magyar szervezet (civil, politikai, egyházi és oktatási) részt venne, és amit évente minimum egy alkalommal szerveznék meg. Ez lehetőséget adna az egymáshoz való közeledéshez, nyitáshoz, kommunikációhoz és érdemi eszmecseréhez.

Fontosnak érzem itt megemlíteni a Magyar Ifjúsági Értekezlettel való kapcsolatot, amely alapító tagjai és aktív résztvevői vagyunk. Személy szerint a szervezet alelnökeként tevékenykedem 2013 óta.

Mi jelenleg az elsődleges célkitűzéseitek?

A jelenlegi helyzetet figyelembe véve a legfontosabb, hogy ezt az időszakot minél kisebb veszteséggel éljük túl. Ezt követően a lehetőségekhez mérten meg szeretnénk szervezni a hagyományos rendezvényeinket, projektjeinket, ami várhatóan nem lesz kis feladat. Ezekhez az elengedhetetlen közegészségügyi feltételek mellett majd komoly erőfeszítést fog igényelni az anyagi források biztosítása, amelyért dolgozni fogunk és igyekezünk majd kihasználni minden adódó lehetőséget.

Milyennek látod a MADISZ jövőjét 5-10 év múlva?

Lehetetlen megjósolni, hogy milyen lesz a jövő MADISZ-a, hiszen nem lehet tudni, hogy milyen igények mentén kell majd szolgálni a fiatalokat és a teljes magyarságot. Már egyidejűleg dolgozunk az utánpótláson

és tudatosan próbáljuk felépíteni a minket követő csapatot. Amiben viszont egészen biztos vagyok, hogy van jövője a szervezetnek és 5-10 év múlva is lesz MADISZ Medgyesen.

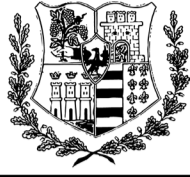
Szeretnél esetleg valamit hozzáfűzni beszélgetésünkhöz?

Egyrészt szeretném sajnálatomat kifejezni, amiért a tervezett közös születésnap ünnepségünk határozatlan időre későbbre tolódott. Nagy várakozásokkal és szorgos készülődéssel néztünk az esemény elé, mely kiváló alkalmat biztosított volna a régi idők felelevenítésére és a rég nem látott arcok viszont látására. A tervünkről azonban továbbra sem mondtunk le, amint újra biztonságos lesz a közösségi találkozó szervezése, szeretnénk bepótolni az elmaradt rendezvényt. Ha a szokottnál nyugodtabb tempóban is, de továbbra is készülünk a megtartására és bízom benne, hogy sikerül majd méltóképpen tisztelnünk az elmúlt három évtized előtt.

Emellett meg szeretném köszönni azoknak, akik 30 évvel ezelőtt megálmodták és létrehozták a szervezetet. Tettük mérföldkő lett a helyi és a megyei magyarság számára. Személy szerint hálával tartozom minden tagnak, önkéntesnek, jóakarónak, támogatóknak, akikkel mostanáig együtt dolgozhattam. Kiemelten meg szeretném köszönni az elmúlt öt évben itt tevékenykedő Petőfi Sándor ösztöndíjasoknak a közösségünkért tett erőfeszítésüket, valamint Kémeri Attilának, Fazekas Attilának, a kedves feleségemnek, Noéminek a folyamatos megértést, türelmet és támogatást.

Töttösi Gergő

Gyakorolt lépések

Gondtál rá, mennyivel könnyebb lett volna akkoriban megbirkózni a helyzettel, hogyha a mai érzésvilágod, tapasztalatod birtokában vagy? Mennyi mindent megtettél volna és mennyi mindent sosem?! Kísértenek még a múlt tévedései? Van lecke, amit inkább most tanulnál meg magadról? Jó lett volna, ha korábban és jobb bevezetőt kapsz az emberi hálózatok világába!

A hirtelen harag, a visszaütés gyermeki állapotából talán kiléptél már... Nem okoz örömet, ha másnak rossz. A meglátásnak ezen a fokán, nem érdekel a rombolás, a bosszú. Hogy tudnál fájdalmat okozni? Igen. Nagyon nagyot. Egyetlen szóval is.

De más lépéseket gyakorolsz. Olyat, amely nem süllyed bele az indulatok gödrébe. Azt, amelyik tudja, hogy értő figyelemmel kísérve jobban föltárul az emberi cselekedetektől az indítóokok bonyolultsága. Azt gyakorlod, ami a pillanat hevén túl a lélek és elme szűrőjén át letisztul. S néha bocsánatkérésig vezet. Magadon pedig érzed, hogy kell még a gyakorlás.

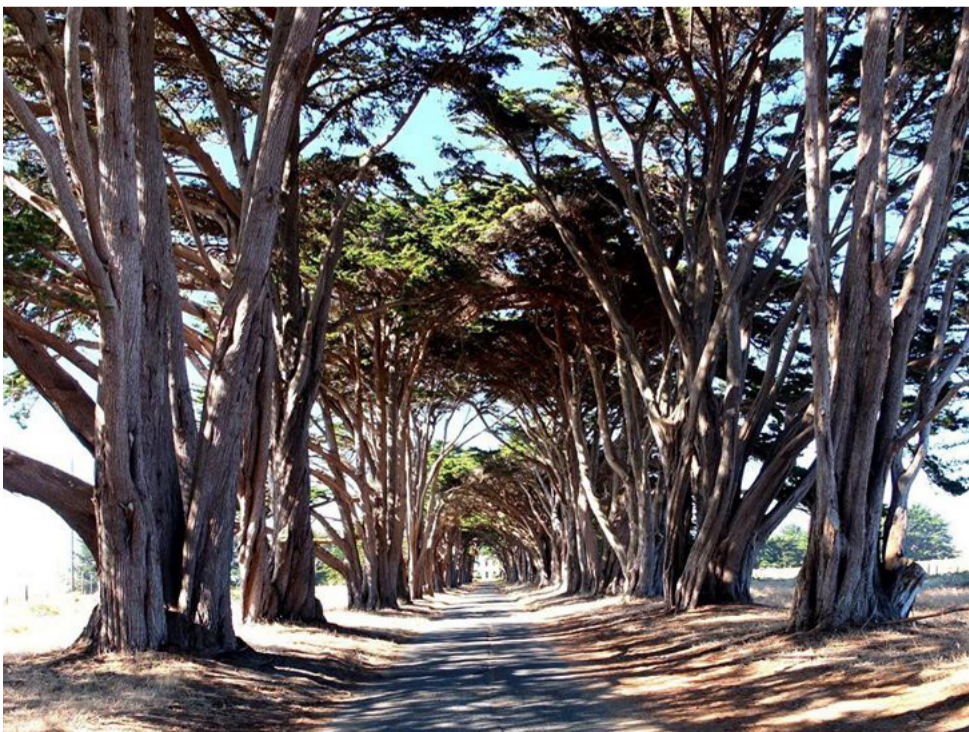
Ma már szelíd alázattal elfogadod, hogy mindennek megszábott ideje van. Minden akkor érkezik el az életedbe, amikor megérett rá az idő. Ha el kell érkeznie. Nem siettetheted az érést sem, a csalódásokkal szerzett tanulást sem. S csak szelíden, türelemmel formálhatod útitársaidat is.

Értetlenkedve állsz a képmutatás, az őszintétlenség álarcai előtt. Bánthat. Bánt is... Fájhat. Fáj is... De aztán szelíden visszalépsz. Belül. Oda, ami belőled indul. Gyakorlod. Oda, ahol tudod, hogy ahogy más él, nem téged minősít. Oda, ahol képes vagy lelátni a másik életcipőjében egymásra rakódott traumák, bántások, félelmek, megrekedések színterére és megértéssel közelítesz. Te csak maradj Önmagadon belül. Azt tisztítsd.

Vedd számba, amit már magadénak mondhatsz.

És ringasd át magad az életerő Végtelenségét összekötő húrjára. Engedd, hogy életed egén átszűrődjön a Fény, a Megsejthető jelenvalósága. Légy résen.

Bodor Lídia Emese
unitárius lelkész

Filmajánló: Mephisto (1981)

Igen nagy port kavart, amikor 2015-ben története során másodszer is egy magyar versenyző nyerte meg a legjelentősebbnek tartott nemzetközi filmnek járó díjat, az Oscar-t. A Saul fiában bemutatott holokauszt drámát azt gondolom mindenki jól ismeri és manapság már felesleges lenne bemutatni. Jóval kisebb tömeg számára mond azonban valamit Szabó István műve, a semmivel sem kevésbé megérdemelten díjazott Mephisto.

A Klaus Mann regényén alapuló film a második világháború előtti Németországba repít vissza minket, ahol Hendrik Höfgen (Klaus Maria Brandauer) törtető színész életét követhetjük nyomon. Höfgen mindent megtesz azért, hogy a lehető legjobb szerepekhez jusson, míg végül teljesül az álma, és ő játszhatja Mephistót. Ennek azonban hatalmas ára van. Az épp kialakuló náci rezsim egyre szorosabban uralja a politikai és a közéletet, amihez Hendriknek is alkalmazkodnia kell, mígnem már nem csak a színpadon, de az életben is szerepet kell játszania.

Főszereplőnk a végtelig opportunista. A filmben nem akar semmi mást, mint naggyá válni, feltörniésminélnagyobb sikereket elérni. Ebben a világban azonban ehhez kénytelen megkötni alkalomról alkalomra a mephistói alkut és kiszolgáltatni a rendszert. A mű zsenialitása, hogy a

főhős bár többször is eljätssza Mephisto szerepét, valójában magában a filmben Faustot formálja meg, míg inkább a porosz miniszterelnökön figyelhetők meg Mephisto vonásai.

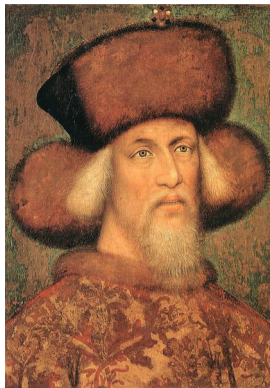
Az alkotás, akárcsak a Szabó István életmű számos egyéb darabja (például a Redl ezredes, a Hanussen, vagy a Napfény íze), sokkal több, mint pusztán egy kiváló dráma. A rendező főhősét saját maga ihlette, ezáltal a film felfogható egyfajta vallomásként, szünni nem akaró büntudatának kivételéseként is. 2006-ban ugyanis nyilvánosságra került, hogy 1956-ot követően a III/III-as hálózat ügynökeként, „Képesi” álnéven tevékenykedett és ártó jelentései révén több kortársa munkáját és karrierjét is ellehetetlenítette. Bár mindez a vörös terror idején történt, maga a film a náciizmus közegében játszódik (a Kádár rendszer enyhülése mellett sem készülhetett volna ilyen film a kommunizmus bűneiről). Ez az örökös büntudat a rendező teljes karrierjére rányomta bélyegét és vitán felüli legjobb és legsikeresebb művében is kínzó titkának állít emléket. Érdekes kérdést vet fel, vajon képes lett volna-e ilyen színvonalú alkotásokat készíteni e szörnyű titok folytonos cipelése nélkül is.

A film a www.veida.hu weboldalon teljes egészében ingyenesen megtekinthető.

Magyarország királyai: Luxemburgi Zsigmond

A XIV. században a Luxemburg-ház magyar trónigénye két tényezőt alapult. 1360-ban Nagy Lajos a nagyszombati találkozón megállapodott IV. Károllyal abban, hogy István herceg lányát eljegyzzi a császár öccsének fia, Jodok örgróf. Ezt a szálát erősítette meg a magyar király, amikor 1378-ban egyik lányát Zsigmondnak ígérte. A tízéves fiú ettől kezdve a magyar udvarban nevelkedett. A házasságkötésre végül 1385-ben került sor, de Zsigmondnak a szó szoros értelmében fegyverrel kellett „meghódítani” feleségét. A zilált belviszonyok közepette fokozatosan jutott hatalomra. 1387 elején országos főkapitány lett, majd márciusban a budai országgyűlésen királlyá választották. Még ugyanebben az évben Fehérvárott megkoronázták.

Uralkodásának első szakaszát az egyre mélyülő feudális anarchia jellemzi. Zsigmond már trónra lépésekor ígéretet tesz arra, hogy a bárókkal együtt kormányoz és támogatóinak birtokokat adományoz. A király hatalmát korlátozó ligákkal szemben maga is ligát szervez: saját embereit igyekszik a magas tisztségekbe juttatni (Stibor erdélyi vajda, Cillei Hermann gróf stb.). A bárók válaszul 1401-ben elfogják, és Visegrádra viszik a királyt. A fogságból Garai Miklós szabadítja ki. A Cilleivel kötött szövetséget erősíti az is, hogy Zsigmond feleségül veszi a gróf lányát, Borbálát. Még ekkor sem szilárd a trónja. Amikor 1401-et követően a cseh korona megszerzéséért harcol, itthon az ellenpárt Nápolyi Lászlót kívánja hatalomra juttatni. A hazatérő Zsigmond ezúttal sikeresen fojtja el a mozgalmat, és amnesztiát ad a résztvevőknek.

A XV. század első évtizedei már uralmának erősödését hozzák. Fokozatosan kiszorítja a bárókat az érdemi döntésekből, a királyi tanácsban egyre inkább köznemesi és polgári sorból felemelt tanácsadóira támaszkodik. A köznemesi rendet bevonja az országos politikába, a harmincas évektől rendszeressé válnak a rendi országgyűlések. 1405-től megindul a városok renddé szerveződése is. Külpolitikájában trónra kerülése után a török előretörésének megakadályozása áll a középpontban. Kiseb utközetek után 1396-ban nemzetközi összefogással -francia, német, angol, cseh lovagi seregekkel -kísérli meg a török kiűzését a Balkánról, de a nikápolyi csatában súlyos vereséget szenved. A mohamedán inváziótól Timur Lenk menti meg Magyarországot, aki az 1402-es ankarai csatában legyőzi Bajazid szultánt. A török birodalomnak évtizedek kellenek a regenerálódáshoz, hadai csak az 1430-as években fenyegetik majd a déli határt.

1401 után Zsigmond külpolitikai érdeklődésének iránya Nyugatra vált. A Luxemburg-ház térnyerését szolgálja német-római királlyá választása 1410-ben (4 évvel később koronázták meg). 1415-től beavatkozik a husziták és bátyja, IV. Vencel cseh király konfliktusába, majd 1420-tól már mint cseh király folytat évtizedes harcot Husz János követőivel. A háború csak az 1434-es lipanyi csata után zárul le, Zsigmond sikerével. 1433-ban Rómában német-római császárrá koro-

názzák.

Második házasságából csak egy leánya születik. A trónutódlás problémáját Erzsébet házasságával akarja megoldani: eljegyzzi Habsburg Albert osztrák főherceggel, akit koronája örökösének szán.

Élete utolsó éveiben idejét a Cseh és Magyar Királyság közt osztja meg, a halál is útközben éri. 1437-ben miközben feleségét, Cillei Borbálát akarta kiostromolni a morvaországi Znaim városából, december 8-án a király érezte, hogy közeleg a vég, felvette császári díszruháját, koronáját és az utolsó kenetet, felült a trónjára, halotti misét rendelt magának, és a trónon ülve másnap meg is halt. Holttestét a znaimi Szent Miklós templomban ravatalozták fel. Kívánsága szerint Váradon temették el első felesége mellé. A magyar főurak egy csoportja ezután december 18-án Pozsonyban megválasztotta Albert magyar királyt.

Német, magyar, cseh királyként és német-római császárként Európa legtekintélyesebb uralkodója volt. Birodalma központját Budán rendezte be, amelyet európai hírű királyi rezidenciává fejlesztett. A mára elpusztult palotaegyüttesnek annak idején a csodájára jártak. Így elmondhatjuk, hogy ebben az időben bizonyos értelemben Buda volt Európa központja, ahol császárokat, királyokat, fejedelmeket fogadtak. A német birodalmi gyűlést, először a történelem folyamán, a Német-római Birodalom határain kívül, Pozsonyban hívta össze.

Zsigmond kora fordulóponthoz jelent Magyarországot külpolitikai helyzetében: az eddigi regionális nagyhatalom a törökök megjelenése által a fenyegetettség állapotába jutott, s a sikertelen hadjáratok után világossá vált mindenki számára, hogy Magyarország védekező helyzetbe került.

Reformpárti volt, s ez egy újfajta gondolkodásmódból fakadt: az intézményekhez, a rendszerekhez hozzá lehet nyúlni, át lehet alakítani, s ettől az intézmény jobbá is lehet. Ez a gondolat teljesen új volt a korában, hiszen eddig a vezérelv az volt, hogy ami régi, az a jó, nem szabad hozzányúlni. A praktikus újítások iránti vonzalma megmutakozott a haditechnikai újítások – ágyúk használata – terén is.

Fél évszázados uralkodásának mérlege ellentmondásos. Sokat tesz ugyan az ország gyarapodásáért, de nem elsősorban a magyar király nézőpontja motiválja tetteit. Emiatt halálát követően az utódoknak részben felkészületlenül kell szembenézniük a megújuló török fenyegetéssel.

Koronavírus felmérés Erdélyben

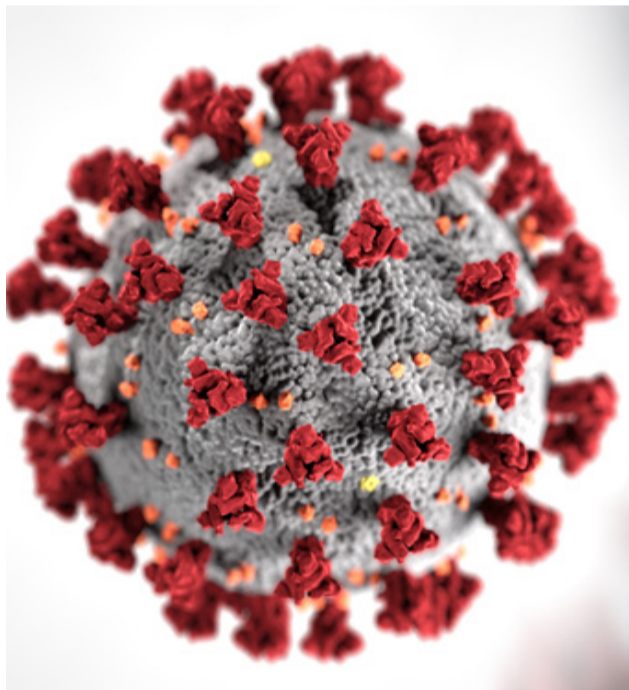
A koronavírus Erdélyben elnevezésű felmérés legfrissebb eredményei szerint az erdélyi magyarok körében szinte teljes konszenzus van abban, hogy a járvány gazdasági hatásai legalább annyira negatívak lesznek, mint a 2008-as pénzügyi válságé. Az adatok szerint a válaszadók 15%-a tekinthető súlyosan veszélyeztetettnek szociális szempontból, számukra a válság esetleges elhúzódása alapvető egzisztenciális problémákat eredményezhet. A munkaerőpiac radikálisan átalakult, a februárban még aktívak alig 63%-a dolgozott április elején. Első körben a magánszektor van kitéve a legnagyobb megpróbáltatásnak, a turizmus, a vendéglátás, a kereskedelem, a könnyűipar és részben az építőipar, illetve a szállítási ágazat a leginkább érintett.

A felmérés öt nagyobb témára fókuszált, a most megjelent eredmények a gazdasági, szociális és munkaerőpiaci kérdéseket elemzik. A legfontosabb eredmények:

I. Gazdasági és szociális hatások

A 2008-as pénzügyi válságnál súlyosabb gazdasági visszaesés következik:

A helyzet anyagi hatásai mindenkit érintenek. Konszenzus van abban, hogy a járvány gazdasági hatásai legalább olyan súlyosak lesznek, mint a 2008-as recesszióé, a válaszadók többsége annál negatívabb forgatókönyvet vizionál. Kétharmad körüli azok aránya, akik szerint a saját pénzügyi helyzetük jelentősen romlani fog. A válaszadók csupán egynegyede bízik abban, hogy a járvány nem fogja befolyásolni érezhető mértékben a családi költségvetést. A pesszimisták az átlagnál magasabb arányban városiak, fiatalok, alacsonyan iskolázottak, a munkaerőpiacon aktívak. Gazdasági ágazatok szerint a vendéglátásban, a kereskedelemben, az iparban és a szállítási ágazatban dolgozók a leginkább borúlátóak.

10-ből 4 személy szociálisan veszélyeztetett helyzetbe kerülhet:

A válaszadóink 42%-a valószínűsíti, hogy lehetnek olyan alapkiadásai, amelyeket nem tud majd fedezni, amennyiben a járvány elhúzódik 2–3 hónapot. A legtöbben a közkiadások fizetésének nehézségét jelölték meg (29%), de a válaszadók majdnem egynegyede attól tart, hogy nem lesz elegendő pénze ennivalóra.

Amennyiben a korlátozások enyhítésére, vagy különleges szociális támogatások bevezetésére nem kerül sor a válaszadók mintegy 15%-a rövid távon súlyos helyzetbe kerülhet: számukra akár az ennivaló megvásárlása is problémát jelenthet akár egy hónapon belül.

Ez a súlyosan veszélyeztetett csoport felülreprezentált a Székelyföldön és a Partiumban, a fiatalok, az általános vagy szakiskolai végzettséggel rendelkezők körében. Munkaerőpiaci aktivitásuk szerint a képesítést nem igénylő egyszerű foglalkozásúak, a szakképzetlen munkások, a szolgáltatásokban és értékesítésben alkalmazottak, az önfoglalkoztatók és a saját szükségletre termelő gazdák a leginkább érintettek. Gazdasági ágazatok szerint a kereskedelemben, a vendéglátásban, a könnyűiparban és az építőiparban dolgozók esetében jellemző az átlagon felüli egzisztenciális veszélyeztetettség.

II. Munkaerőpiaci változások

A februárban még aktívak csupán 63%-a dolgozik jelenleg:

A járvány hatásai drasztikusan érintik a munkaerőpiacot. A februárban még gazdaságilag aktív válaszadóink 8%-a számolt be arról, hogy máris munkanélküli lett, 22%-uk kényszerszabadságon, 5%-uk fizetés nélküli szabadságon van. További 8% esetében a munkaadójuk már kilátásba helyezte a kényszerszabadságot vagy az elbocsátást április elején.

A jelenleg aktívak 36%-a tart attól, hogy elveszti munkahelyét vagy munkanélküli marad, amennyiben a szigorító intézkedések még 2–3 hónapig tartanak.

A munkahelyüket egyelőre biztonságban tudók alapvetően szellemi foglalkoztatottak, akik a közférában (közigazgatás, oktatás, egészségügy), az alapszolgáltatási szektorban (energia, gáz, víz, szennyvíz, hulladék), illetve az információs és kommunikációs ágazatban dolgoznak.

A mezőgazdaságban tevékenykedők az alacsonyabb gazdasági kockázatú csoportba tartoznak. Itt alapvetően a saját szükségletre termelők vannak jobb helyzetben, az alkalmazottként dolgozók egy számottevő részét szintén fenyegeti a munkanélküliség vagy a kényszerszabadság veszélye.

A munkakörülmények is radikálisan megváltoztak:

A jelenleg még dolgozók 16%-ának jelentősen, 20%-ának valamelyest csökkent a munkaideje, 54% a megszokott időtartamban dolgozik. A munkaidő növekedéséről a megkérdezettek 8%-a számolt be, ez átlagon felül a szellemi munkát végzők körében jellemző, akik a közigazgatásban, az egészségügyben, az oktatásban, illetve az információs-kommunikációs szektorban dolgoznak.

az információs-kommunikációs szektorban dolgoznak.

Az aktív válaszadók egyötöde kizárólag otthonról végzi munkáját, további 8% részben otthonról, részben pedig bejár a munkahelyére is. Mintegy 70% továbbra is bejár dolgozni, többségük esetében a munkahelyen védőintézkedéseket foganatosítottak (maszk, kesztyű, távolságtartás).

Akik továbbra is a megszokott körülmények között dolgoznak (az aktív válaszadók 29%-a) a mezőgazdaságban és az építőiparban felülreprezentáltak, a falvakban, az alacsonyan iskolázottak körében.

A kutatást az Erdélystatot működtető kolozsvári Közpolitikai Elemző Központ Egyesület és a SoDiSo Research közvélemény-kutató cég készítette, önkéntes alapon. A kutatás célja az volt, hogy feltárja az erdélyi magyar társadalom viszonyulását a járvány kérdésköréhez.

A felmérés 2020. április 1–10. között zajlott, 7450 személy megkérdezésével. Az adatfelvétel interneten és telefonon történt.

Az eredmények a nagyrészt internethasználó, legalább általános iskolai végzettséggel rendelkező 18–80 éves erdélyi magyar populációra vonatkozó becslésnek tekinthetők. Az oktatási kérdéseket bemutató harmadik elemzés is hamarosan megjelenik.

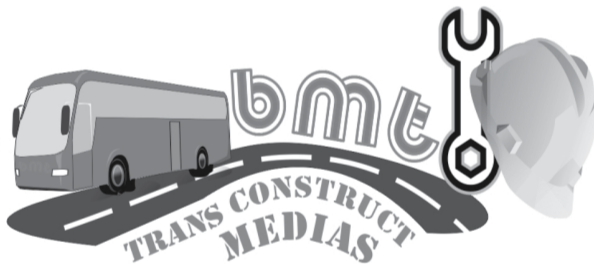

Gyermekeink rajzolták Földünk napjára

Támogatók - Partnerek

MEDGYES
Szebeni út, 174 A szám
Tel. 0269 838 241

NAGYSZEBEN ÉS VIDÉKE

KÖZÉLETI KULTURÁLIS LAP
Megjelenését támogatja a COMMUNITAS Alapítvány
Alapítva 1902-ben, Nagyszébenben

Birou Logistica MEDIAS : str. A. Vlaicu nr.106, 0744-588936,
Tel&Fax 0269-448049 Centru Tehnic SIBIU
str. St. cel Mare nr.102A, 0744-588369, Tel&Fax 0269-235549
web site : www.techservice.ro, e-mail : medias@techservice.ro

ADEZIVI, ETANSANTI,
RULMENȚI, CURELE, SCULE
ECHIPAMENTE SI
CONSUMABILE
INDUSTRIALE

**TECH
SERVICE**

rulmenți, șuruburi, simeringuri, curele

HERASIB
YOUR SUPPLIER

RO - 551041 Mediaș
Str: Aurel Vlaicu nr. 104
Tel./Fax: 0269-842069
Mobil: 0740-063.748, 0752-294637
e-mail: vanzari@heraindustrial.ro

Sună bine!
www.audioexpert.ro

audiologie
protezare auditivă
service aparate auditive
consultații ORL, logopedie

RO - 551026, Mediaș
Str. I. Ghe. Duca, nr. 32, et. 1
Telefon/Fax: 0269-834.422
Mobil: 0740-063.748
E-mail: info@audioexpert.ro

APROV Raktár- és építő-
anyagok szaküzlet

Anyagok építkezéshez
(és belső munkálatokhoz)

Kohászati termékek
(cső, tábla, profil, drót)

Anyagok hő- és
elektromos berendezésekhez

Mezőgazdasági eszközök
és vegyi műtrágyák

**Építészeti
megoldások!**

Virgil Mădăraș nr. 4, Mediaș (Gara) Căminul negru, nr. 41 lângă metelci
+4 0750 847242 / 0740 42 40 00 / 0740 42 40 00

FÉKEZZÜK MEG EGYÜTT A KORONAVÍRUS TERJEDÉSÉT!

A TÁVOLSÁGTARTÁS EREJE

MOST

1 személy

5 NAP MÚLVA

2,5 személy
megfertőzve

30 NAP MÚLVA

406 személy
megfertőzve

FERTŐZÉS

50 SZÁZALÉKKAL KEVESEBB KONTAKTUS ESETÉN

MOST

1 személy

5 NAP MÚLVA

1,25 személy
megfertőzve

30 NAP MÚLVA

15 személy
megfertőzve

FERTŐZÉS

75 SZÁZALÉKKAL KEVESEBB KONTAKTUS ESETÉN

MOST

1 személy

5 NAP MÚLVA

0,625 személy
megfertőzve

30 NAP MÚLVA

2,5 személy
megfertőzve

FERTŐZÉS

A SZERKESZTŐSÉG

Nagy-Küküllő

Felelős szerkesztő:
Balázs Botond

Főmunkatársak:

Balázs Noémi, Olteán Ildikó,
Soldorfean Zsuzsa, Kiss Noémi,
Palea Kinga, Kémeri Attila, Töttösi
Gergő, Fazekas Attila

Technikai szerkesztés:
Töttösi Gergő

Korrektúra:
Töttösi Gergő

Lap-arculat imázs:
Bukur Tamás

Megjelenik havonta a
Medgyesi MADISZ gondozásában.

A lap elektronikus formában is olvasható a www.medgyes.ro honlapon.

Postacím:

Szeben megye, Medgyes, I.C. Brătianu út, 32-es szám, i.sz. 551003

E-mail:

madisz@medgyes.ro

Nyomdai kivitelezés:

S.C.GARAMOND TIPOGRAFIE S.R.L.

ISSN - 2277 0115

Példányszám: 2000, Tiraj: 2000